

AVM KÜTÜPHANELERİ

AYŞE KASAP

GÜNÜMÜZDE AVM'ler sadece tüketim ve alışveriş yapılan mekanlar olmanın ötesine geçmiştir. Teknolojinin internet üzerinden alışverişe sınırsız imkan sağlaması, insanların ekran başından ya da telefonlarıyla alışveriş yapmalarının kolaylaşması, AVM'lerin giderek daha çok sosyal, kültürel, sanatsal ve eğlence amaçlı faaliyetlere yer vermesine sebep olmuştur. Bu süreç ülkemizde yeni yaşanıyor olsa da dünyadaki AVM'ler bu dönüşümü yıllar öncesinden gerçekleştirmeye başlamıştır.

“Yeni nesil kütüphaneler”, “3. mekan olarak kütüphaneler”, “yaşayan kütüphaneler”, “yenilikçi kütüphane hizmetleri” gibi yaklaşımlara paralel olarak AVM'lerde kütüphaneler açılması, toplumun kitaba karşı farkındalığını ve erişimini artırmaktadır.

YURTDIŞINDA AVM KÜTÜPHANELERİ

1965'te hizmete giren ilk AVM kütüphanesi ABD'de Lake Forest Park Town Centre Kütüphanesidir. ABD'de ilk AVM'nin 1956'da açıldığı göz önüne alınırsa kütüphanelerin bu mekanların içinde yer almaya başlamasının çok gecikmediği söylenebilir. Bu kütüphane 2012'de 5841 m² alanda yeniden düzenlenmiş ve genişletilmiştir.

İsveç Stockholm'de Kista Galleria'da 2400 m² alana sahip kütüphane 2015'te yılın halk kütüphanesi ödülünü almıştır. Stockholm'ün ikinci büyük kütüphanesi olan mekan, günde yaklaşık 2000 ziyaretçiyi ağırlıyor.

Singapur'da Ulusal Kütüphane Kuruluna bağlı olarak ilki 1996'da açılan AVM kütüphanelerinin sayısı 13'e ulaşmıştır.

Malezya'da ise 2013'te Sutera Mall'da açılan “My Library”, vizyonu, misyonu,

yenilikçi hizmetleri, personeli, 50 bin adet dermesi ve bölümleriyle dünyadaki en iyi AVM kütüphanesi örneklerinden biridir. Ülkedeki diğer AVM kütüphaneleri AEON Bukit Mertajam Library, Komtar Library ve Bayan Baru Library'dir.

Güney Kore'de Starfield Coex'de 2017'de hizmete açılan Starfield Library ise AVM kütüphanelerinde gelinen son gelişmeleri göstermektedir. 2800 m² alana sahip iki katlı kütüphane halka açık, ücretsiz olarak hizmet vermektedir. Kütüphane, yaklaşık 50 bin kitap ve dergiyle dolu 3 adet 13 m boyunda dev kitaplıktan oluşmaktadır.

TÜRKİYE'DE AVM KÜTÜPHANELERİ

Kültür ve Turizm Bakanlığının her AVM'ye bir kütüphane projesi kapsamında 26 Haziran 2020'de Ankara Nata Vega Outlet, Vega Outlet Eskişehir ve Vega AVM Subayevlerinde 3 kütüphane Bakan Mehmet Nuri Ersoy tarafından hizmete açıldı. İlk aşamada 50 AVM kütüphanesinin hızlı bir şekilde açılması, daha sonra zaman içinde her AVM'ye bir kütüphane yapılması planlanmaktadır.

Açılacak kütüphanelerde gerek fiziki mekan planları gerekse nitelikli faaliyetler yanında olmazsa olmaz şart, profesyonel kütüphanecilerle hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve dünyadaki iyi örneklerin takip edilmesidir. **Z**

KAYNAKÇA

- 1 Burcu Özcan, “Rasyone| Satın Alma ve Boş Zaman Sürecine Ait Alışveriş Eylemlerinin Birlikte Sergilendikleri Mekânlara: Alışveriş Merkezleri”, *Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 2007.
- 2 Claudia Fabian, “Hazine Dairesinden Dünya Seyahatine – Dijital Dünyada Kültürel Miras”, *Uluslararası Kültürel Mirasın ve Kültürel Bellek Kurumlarının Yönetimi Kongresi ÜNAK*, 2014, s. 14-22.
- 3 Erol Yılmaz, *Kültürel Kalkınma için Yaşayan Kütüphaneler*, Profil Kitap, 2019.
- 4 Fatih Uzun, “Alışveriş Merkezlerinin (AVM) Mekânsal Kullanımlarının ve Kullanıcı Eğilim ve Beklentilerin İrdelenmesi: Isparta Kenti Örneği”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi MBUD*, 2(1), 2017, s. 1-16.
- 5 İşıl Turkan, “Alışveriş-Tüketim Mabetleri: Sosyoekonomik Açısından Mekân Tüketiminde Türkiye Örneği”, *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 2014, s. 85-104.
- 6 Muharrem Zeki Duman, “Tüketim Kültürünün Gelişmesinde Artan AVM'lerin Etkisi (Van İli Örneği)”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(47), 2016.
- 7 Tülin Vural Aslan, “Türkiye'deki Alışveriş Merkezleri İncelemelerine Eleştirel Bir Bakış: Yorumlar, Eleştiriler, Tartışmalar”, *Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 14(1), 2009.
- 8 Yüksel Köksal, “Kuruluş Yeri Açısından Cadde ve Alışveriş Merkezi Mağazacılığının Karşılaştırılması: Ankara İlinde Bir Araştırma”, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), 2011, s. 75-87.